

Datum
2020-12-01
Vår referens
Karin Stomberg
Planeringssekreterare
karin.stomberg@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Remiss från Socialdepartementet - Införandet av en familjevecka påbörjas Ds 2020:24, STK-2020-1473 FSKF-2020-20899

Sammanfattning

En statlig utredning ”*Införandet av en familjevecka påbörjas – familjedagspenning vid lov, studiedagar och utvecklingssamtal*” (Ds 2020:24) föreslår en utformning av en ny föräldrapenningsförmån som ska benämnas familjedagspenning. Familjeveckan innebär att föräldrar ska ha rätt till ledighet från arbetet i vissa situationer och till en ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Förskoleförvaltningen föreslår förskolenämnden beslutar att i förslag till yttrande till kommunstyrelsen framföra ett antal synpunkter och reflektioner på delar av utredningen utifrån förskoleverksamhetens perspektiv och hur verksamheten kan komma att påverkas vid ett genomförande av reformen.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Remiss från Socialdepartementet - Införandet av en familjevecka påbörjas Ds 2020:24
- Införandet av en familjevecka påbörjas Ds 2020:24
- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 201216 Remiss angående Remiss från Socialdepartementet - Införandet av en familjevecka påbörjas Ds 2020:24, STK-2020-1473
- Förslag till yttrande över Remiss från Socialdepartementet - Införandet av en familjevecka påbörjas Ds 2020:24 STK-2020-1473

Beslutsplanering

Ordförandeberedning FSKN 2020-12-07
Förskolenämnden 2020-12-16

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Den statliga promemorian ”*Införandet av en familjevecka påbörjas – familjedagspenning vid lov, studiedagar och utvecklingssamtal*” (Ds 2020:24) har skickats på remiss till Malmö stad. En internremiss har

skickats till ett urval nämnder inom Malmö stad för inhämtande av synpunkter.

Promemorians uppdrag - utformning av en ny föräldrapenningförmån med benämningen familjevecka

I promemorian lämnas förslag till utformning av en ny föräldrapenningsförmån i socialförsäkringsbalken som ska benämnas familjedagspenning. Dessutom lämnas förslag till förändringar av föräldraledighetslagen samt ett antal följdförändringar i annan lagstiftning med anknytning till föräldrapenningsförmåner. Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2022.

Familjeveckans syfte

I promemorian presenteras de syften som angetts för att införa familjevecka. Tanken är att reformen ska underlätta för förvärvsarbetande föräldrar att kombinera arbetsliv och familjeliv. Förbättra förutsättningarna för föräldrar att förvärvsarbeta och att främja minskat deltidsarbete. Ytterligare är ett syfte är att ge föräldrar mer tid med sina barn och därmed skapa goda förutsättningar för goda uppväxtvillkor. Vidare ska familjeveckan bidra till att skapa en ökad jämlikhet mellan arbetande föräldrar, för vilka arbetsvillkor och flexibilitet kan variera avsevärt.

Utformning av familjedagspenningen

Familjedagspenning ska kunna lämnas till en förälder som har barn som är mellan fyra och 16 år gamla. För att få rätt till familjedagspenning ska föräldern avstå från förvärvsarbete den aktuella dagen eller del av dagen som ersättningen avser när det är lov, terminsuppehåll, studiedag, planeringsdag eller när förälder deltar i barns utvecklingssamtal.

Fullt utbyggd ska familjeveckan, vid gemensam vårdnad, omfatta fem dagars ledighet med ersättning för vardera föräldern per kalenderår. I detta förslag föreslås att påbörja familjeveckan utifrån tre alternativa förslag om förmånstiden, antingen högst tre dagar, högst två dagar eller högst en dag med familjepening vardera per kalenderår för föräldrar med gemensam vårdnad. För förälder med ensam vårdnad är antalet dagar vid en fullt utbyggd familjevecka tio dagar per kalenderår och i utredningens förslag är de tre alternativen högst sex dagar, högst fyra dagar eller högst två dagar med familjedagspenning per år. Anledningen till att utredningen föreslår tre begränsande förmånstider förklaras med att nedgången i konjunkturen som orsakats av pandemin i Sverige och omvärlden påverkar det statsfinansiella läget.

Till skillnad från vad som gäller för föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning, ska antalet dagar med familjedagspenning ges per vårdnadshavare, inte per barn.

I utredningen preciseras det att en förälder ska ha rätt till ledighet under tid då hon eller han får familjedagspenning. Ledighet med familjedagspenning ska under ett kalenderår få delas upp på ett obegränsat antal perioder. När arbetstagare vill ta ledigt med familjedagspenning har denne en skyldighet att anmäla detta till sin arbetsgivare minst två månader före ledighetens början eller, om det inte kan ske, så snart som möjligt. För att utnyttja sin rätt till ledighet för att delta i utvecklingssamtal föreslår utredningen att arbetstagaren ska anmäla ledigheten till arbetsgivaren minst en vecka före ledighetens början.

Konsekvenser för barn

Utredningen lyfter fram barnperspektivet med att familjer idag som avstår förvärvsarbete utan att få ersättning för inkomstbortfall vid utvecklingssamtal eller vid studiedagar får en förbättrad ekonomisk situation genom förslaget. Det har därmed en positiv effekt för barn i dessa hushåll. Vidare förväntas reformen ge en positiv effekt för barn till arbetande föräldrar eftersom de får

möjlighet till mer tid tillsammans med sina barn.

Jämställdhet

Ett av delmålen för jämställdhetspolitiken som har en koppling till reformen är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Ett annat delmål som kopplas till utredningen är jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Att kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor. Dessa delmål görs en bedömning i utredningen att familjedagpenning bidrar till uppfyllandet av.

Utredningen bedömer särskilt att familjeveckan bidrar till att underlätta möjligheten att kombinera egen försörjning och familjeliv för ensamstående föräldrar med ensam vårdnad, varav en övervägande majoritet är kvinnor. Kvinnor med ensam vårdnad har i genomsnitt ett mer intensivt uttag av föräldrapenningdagar under barnets första levnadsår och har i genomsnitt sämre möjligheter än andra föräldrar att vara lediga med föräldrapenning när barnet blir äldre enligt utredningen.

Kortsiktiga konsekvenser för kommuner och regioner

I utredningen redovisas konsekvenserna för kommuner och regioner som reformen för med sig. Det rör sig om lägre skatteintäkter, en del arbetsuppgifter behöver utföras av annan personal och vissa grupper av anställda kommer att behöva ersättas i högre grad än andra exempelvis inom omsorgen. Införandet av reformen bedöms enligt utredningen sakna betydelse för den kommunala självstyrelsen.

Ansvariga

Mats Holmström Avdelningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef